

Avtalsyrkanden för Väg-och banavtalet 2025

BYGGFÖRETAGEN

AVTAL
2025

Bygg- och Installations- sektorn

Installatörs
företagen

BYGGFÖRETAGEN

Bygg- och installationssektorns gemensamma utgångspunkter

Vår sektor - En del av samhällsbygget

Bygg- och installationssektorn är en viktig del av samhällsbygget och Sveriges ekonomi. Sektorn sysselsätter omkring 430 000 personer och står för 11 procent av Sveriges BNP. Det finns en stor potential i branschen både när det gäller att skapa nya jobb och resurser till välfärden samtidigt som vi bygger hållbara bostäder, anläggningar och infrastruktur.

Fortsatt lågkonjunktur för Bygg- och installationssektorn

Den svenska ekonomin befinner sig i en djup och långvarig lågkonjunktur som enligt Konjunkturinstitutet bedöms fördjupas ytterligare innan situationen förbättras. I det svåra ekonomiska läget är det avgörande att kollektivavtalen stödjer en hållbar utveckling av medlemsföretagens verksamheter.

För att säkerställa långsiktig konkurrenskraft och möjligheten att bibehålla arbetstillfällena krävs att varje kostnadsökning uppvägs av motsvarande produktivitetsförhöjande förändring. Samtidigt behöver kollektivavtalen bli flexibla och underlätta verksamhetsnära och anpassade lösningar som kan trygga jobben och även stimulera till nyanställningar.

Behovet av stärkt konkurrenskraft

Svenska företag möter ett fortsatt ökat kostnadstryck samtidigt som det råder stor osäkerhet om hur produktivitetens utveckling kommer att se ut de närmaste åren.

Bygg- och installationssektorn är i produktivitetshänseende särskilt påverkade eftersom vi har en hög andel personalberoende arbete, låg andel automation och utvecklad digitaliseringsteknik i produktionen.

Sektorn har fortfarande hård konkurrens, från svenska och utländska företag som har anställda men saknar kollektivavtal.

Sektorns kollektivavtal innehåller i vissa avseenden mindre förmånliga regler för arbetsgivaren än vad som gäller för företag som väljer att inte teckna kollektivavtal. För att värna den svenska modellen måste det vara till fördel för båda parter att omfattas av kollektivavtal.

Kollektivavtal som stödjer medlemsföretagens konkurrenskraft

Trygga jobben och verksamheten – attraktiva kollektivavtal

Inom Bygg- och installationssektorn måste vi gemensamt arbeta fokuserat med att förändra våra kollektivavtal så att de stödjer medlemsföretagens behov av att vara konkurrenskraftiga.

Den fortsatt ökade specialiseringen i branschen och företag med skilda affärsidéer och verksamhetsupplägg kräver att parterna tar ansvar för att kollektivavtalen anpassas till den rådande differentierade verkligheten.

Enmansföretag måste fortsatt kunna verka inom sektorn och tillåtas vara grogrunden för den viktiga tillväxten av nya företag. Ett kollektivavtal måste upplevas som en klar fördel för ett nyetablerat företag.

Medarbetare med rätt kompetens

Flertalet av våra medlemsföretag har svårt att rekrytera medarbetare med rätt kompetens. Våra kollektivavtal måste underlätta och stimulera anställning.

Bygg- och installationssektorn behöver större handlingsfrihet och mångfald. En viktig förändring handlar om att öka flexibiliteten i våra kollektivavtalsregler för att kunna anställa och utveckla olika medarbetare för att stärka verksamheten.

Säkra arbetsmiljön

Att ha en säker och trygg arbetsmiljö är helt avgörande för både företag och medarbetare. Det bästa resultatet nås genom långsiktig lokal och nära samverkan mellan företaget, medarbetare och skyddsombud på såväl företagsnivå som på den enskilda arbetsplatsen. Möjligheterna till detta lokala ansvar och säkerhetsattityder måste vara i fokus hos alla.

Sund konkurrens i Bygg- och installationssektorn

Parterna måste tillsammans och i nära samverkan med myndigheter arbeta för att hitta och motverka oseriösa företag i Bygg- och installationssektorn.

Parterna måste också i samsyn verka för att säkrare system för ID-kontroller kan införas som standard på arbetsplatserna.

Samtidigt måste kollektivavtalen utvecklas så att de inte upplevs som svårbegripliga och onödigt administrativt betungande. Det ska vara lätt att göra rätt!

Vi står upp för kollektivavtalen

Vi måste gemensamt se till att stimulera utvecklingen så att fler företag väljer att omfattas av kollektivavtal. En hög kollektivavtalsäckning är en förutsättning för den svenska modellens fortsatta legitimitet och utveckling.

Övergripande förhandlingsmål för Bygg- och installationssektorn:

- **Långsiktigt hållbar lönebildningsprocess**

Medlemsföretag i våra branscher har behov av att regelverken förändras så att medarbetare och företag på ett förutsägbart och tydligt sätt kan hantera lönebildningen.

- **Attraktiva kollektivavtal**

Vi måste söka en konstruktiv dialog kring lösningar som gör att fler uppfattar kollektivavtalen och de rättigheter och skyldigheter som dessa medför som konkurrenskraftiga och lätta att förstå både för medarbetare och för företag.

- **Verksamhetsanpassning av arbetstider och produktion**

Det är viktigt för både företag och medarbetare att verksamheten kan anpassas till de förhållanden som råder i det enskilda företagets verksamhet.

- **Flexibilitet och specialisering**

Medlemsföretagen måste få utökad möjlighet att låna in arbetskraft mellan varandra och anlita kollektivavtalsbundna bemanningsföretag eller underentreprenörer på ett enklare sätt.

- **Kompetensförsörjning**

Det är ett gemensamt intresse för parterna att fler väljer att arbeta i Bygg- och installationssektorn. Det kan ske genom ökad andel kvinnor, ökad mångfald, integration av nyanlända och genom att öka möjligheterna till att inkludera personer långt ifrån arbetsmarknaden.

- **Enkla reseregler i kollektivavtalen**

Våra medlemsföretag vill verka för lättillämpade reseregler som är följsamma till den skattelagstiftning och de principer som gäller för tjänsteresor.

- **Ändrad arbetstid i lagstiftning**

Om arbetstiden inom sektorns kollektivavtals tillämpningsområden förkortas genom lagstiftning eller annan reglering, ska antalet timmar arbetstidsförkortning i kollektivavtalen minskas i motsvarande mån och i den del detta inte räcker till minskas premien till extra pension.

**AVTAL
2025**

Avtalsyrkanden

Byggföretagens yrkanden Avtal 2025
– Väg- och banavtalet

Byggföretagens yrkanden till Seko, Service- och kommunikationsfacket, inför avtalsförhandlingarna 2025

1. Arbetstid

- 1.1. Beställare kräver i allt större utsträckning att underhålls- och reparationsarbeten utförs på tider som medför så små störningar som möjligt för allmänheten. Företagen behöver kunna möta beställarnas krav och bibehålla sin konkurrenskraft i den alltmer konkurrensutsatta sektorn de verkar i. Därför är det viktigt att arbetstidsreglerna i kap. 2 Väg- och banavtalet förändras på så sätt att de medger en mer flexibel, förutsägbar och företagsanpassad utläggning av arbetstiden. Frågan behandlas för närvarande i en arbetsgrupp men i förekommande fall kan frågan hanteras även inom ramen för avtalsförhandlingarna.
- 1.2. Byggföretagen motsätter sig att förkortad arbetstid genomförs genom lagstiftning. Om så sker, och det får genomslag i kollektivavtalet, ska avtalad arbetstidsförkortning (kap. 2 § 17-20) minskas i motsvarande mån, och i den del detta inte räcker till måste det säkerställas att regleringen blir kostnadsneutral.

2. Löneregler

- 2.1. Byggföretagens medlemsföretag önskar premiera medarbetarens prestationer, erfarenheter, kunskaper och extra ansvarstagande. Byggföretagen yrkar därför att det förtydligas att arbetsgivare har rätt att besluta om lönetillägg/ansvarstillägg.
- 2.2. Byggföretagen yrkar vidare att det förtydligas att arbetsgivare har möjlighet att besluta om mobilitetstillägg vid längre resor.
- 2.3. Byggföretagen yrkar att arbetsgivare som efter överenskommelse med lokal facklig organisation tillämpar företagsvis lönebildning ska kunna fördela hela den centrala avtalshöjningen, kap. 3 § 2.

3. Förberedelse- och avslutningsarbete

- 3.1. Nuvarande reglering omfattar maskinförare med yrkesbevis samt förare av bil och vissa andra fordon (fordonsförare enligt kap. 3 §§ 5-6). Ett antal fordonsförare omfattas inte av bestämmelsen. Byggföretagen yrkar att förare av samtliga typer av fordon och arbetsredskap ska omfattas av bestämmelsen.

4. Resereglerna

- 4.1. Byggföretagen yrkar att reglerna i kap. 4 § 7 om förrättningsstillägg ska förtydligas på så sätt att förrättningsstillägg inte utgår permanent i det fall

samråd före arbetets start har uteblivit, utan att samråd kan hållas även därefter.

5. Anställningsskydd

- 5.1. Trafikanordningsföretagen upplever att anställningsformen särskild visstid inte fungerar för verksamheten. Byggföretagen yrkar att det införs en branschanpassad anställningsform avseende tidsbegränsade anställningar som tillgodoser både arbetsgivares och medarbetares behov.
- 5.2. Företag har ofta svårt att på kort tid ersätta medarbetare som säger upp sig. Byggföretagen yrkar därför att reglerna om uppsägningstid vid egen uppsägning kompletteras i enlighet med vad som gäller på Maskinföraravtalets område, dvs. att uppsägningstiden uppgår till två månader efter två års sammanlagd anställningstid.

6. Arbetsplatsanmälan

- 6.1. Arbetsplatsanmälan behöver inte lämnas för sådana arbetsplatser där det inte fyller något syfte. Byggföretagen yrkar att gränsen för när arbetsplatsanmälan ska lämnas fastställs, kap. 18 § 1.

7. Redaktionella ändringar och övrigt

- 7.1. Byggföretagen yrkar att Seko i förekommande fall ska visa upp relevanta gränsdragningsöverenskommelser.

8. Arbetsgrupper

- 8.1. Byggföretagen yrkar att en arbetsgrupp med berörda parter tillsätts i syfte att se över huvudsaklighetsprincipen för företag med blandad verksamhet.
- 8.2. Byggföretagen yrkar att en arbetsgrupp tillsätts i syfte att dels utarbeta tillämpningsanvisningar, dels göra en redaktionell översyn av reglerna om arbete i bergrum, kap. 14.
- 8.3. Byggföretagen yrkar att arbetsgruppen om avdragsreglerna i kap. 3 § 18 återupptas.

9. Avtalsperiod

- 9.1. Avtalsperiodens längd och utlöpningsdatum får fastställas under de kommande avtalsförhandlingarna.

Byggföretagen förbehåller sig rätten att komplettera yrkandena.

Stockholm den 11 februari 2025

Mottages

Mats Åkerlind
Vice vd, förhandlingschef
Byggföretagen

Sandra Lindström
Avtalsansvarig
Seko, Service- och kommunikationsfacket